

ویژه نامه نقد نمایش «قاره در قاره»

منتقدان: سید رضا هاشمی زاده. راضیه ذاکری

نمایش قاره در قاره

نویسنده: خالد رحیمی شهواری
کارگردان: علی رحیمی شهواری

گروه تئاتر انگاره-میناب

زمان: ۷۰ دقیقه

بازیگران: خالد رحیمی، حامد رحیمی،

غزل کرم‌شاهی، محمد اختیاری،

زینب توکماتی، فاطمه رنجبری،

حسن درویشی، حمید بهرامی،

هستی استخری

صداها: حسن درویشی، حمید بهرامی

نور صدا: حسن درویشی

موسیقی: محمد رنجبری

طراح صحنه: عباس رحیمی

طراح لباس: فاطمه رنجبری

طراح پوستر: نجمه خاوری

مدیر صحنه: ساناز گلزاری

مدیر اجرایی: سلمان کریمی

خلاصه نمایش: پند نفر نز و مرد در اصطبل

قدیمی گیر کرده اند که بعد از درگیری و کش مکش

فراوان میان آنها متوجه اتفاقات عجیبی می شوند.

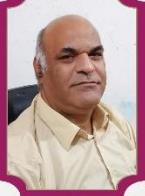

دوشنبه ۱۷ آبان
 ساعت ۱۶ عصر

همه آب‌های جهان در یک پیاله

منتقد: سید رضا هاشمی زاده

نمایش **قاره در قاره** نوشته خالد رحیمی و کار علی رحیمی از میناب، ناکجا آبادی

در پهنه هستی را به نمایش گذاشته که چند کاراکتر (وزن و سه مرد) در آن گیر افتاده اند. نمایش با انبوهی از حرف و سخن و پیام مثل ساختمانی شده که روی پایه های ناستواری سرپا ایستاده است. گویی نویسنده خواسته همه حرف های درست و اطلاعات موجود جهان کنونی از درگیری های قدرت سیاسی، مسائل زنان و مردان، تنش ها و تخاصمات جغرافیایی و اقليمی تا گفتارهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی جاری در بطن و متن انسان امروز را در نمایش خود بگنجاند و بیانیه مطول و دراز بالایی از هر موضوعی که برایش مهم می نموده از زبان بازیگران ارائه دهد.

نمایش پر از دیالوگ و حرف و سخن است به آن حد که حوصله مخاطب در برخی صحنه ها سر می رود انگار خواسته اند همه آب های جهان رادر پیاله ای بریزند.

شاید اگر نویسنده موضوع سرراست تری را با همین پیام ها به تیررس نگاه و منظر خویش می گرفت، متنی قوی تر و پاکیزه تری را در اجرا می دیدیم. روابط انسانی و اجتماعی بین کاراکترها که هیچ یک نام هم نداشتند کامل شکل و هویت نمی یافت و گویی در هر صحنه ورق مجازی از پیام های متفاوتی گنجانده شده بود که به ورق بعدی وصل نمی شد.

قاره در قاره بنا داشت داستان انسانیت، اتحاد، همدلی، همنوایی و عشق و محبتی باشد که شفای دردهای جهان چندپاره و پر منازعه امروز ماست اما آن حد وزن سنگین این حرف ها بر تن نمایش فشار آورده که پایان زیبای آن هم نمی تواند نمایش را زبرگویی نجات دهد.

پایانی که ما شاهد آن هستیم، همه کاراکترها در حقیقت عروسک همبازی کودک جنگ زده ای بودند که خود دنبال راه نجات و گریز از دنیایی است که برای او نالمن و خطرنگ و پر درگیری است. آدم های زمین، دنیای خود را خط خطی کرده اند و هر کس در پی منفعت و مصلحت شخصی خود است اما این پیام زیبا و انسانی در لابه لای انبوهی حرف های اضافی و تحمیل شده دیگر گم شده است.

نمایش **قاره در قاره**، با صحنه های وهم گونه در یک مدت زمان طولانی شروع می شود. پس از آن چند نفر آدم را در یک مکان ناشناخته با هویتی نامعلوم و گنج مشاهده می کنیم. و این آغاز سردرگمی هست که با مخاطب همراه است و تا پایان نمایش شاهد این ابهام و سردرگمی هستیم.

به نظر می رسد آنچه کارگردان به طور کلی برای مخاطبیش ترسیم می کند نوعی جبرگرایی است که آدمی از این جبرگریزی ندارد.

نمایش قصه واحدی را دنبال نمی کند و مخاطب در طول نمایش با صفحات جدیدی از اتفاق ها روپرداخت، در حالیکه تماساگر به دنبال دریافت پاسخ در اتفاق پیشین است. بازیگران با طرح انبوهای از سوالات بی جوابی که نویسنده مطرح کرده است، صحنه را به سمت پایان هدایت می کنند.

دیالوگ محور بودن کار بدنی نمایش را سنتگین کرده و تماساگر را خسته می کند. با اینکه آدمهای نمایش بدبند جواب سوالات خویشند اما هیچ کدام از سوالاتی که با بازی خودشان در صحنه طرح می کنند جوابی نه به خودشان و نه به مخاطب نمیدهند.

زیان نوشتاری دیالوگها با اتفاقات پیش آمده در صحنه همخوانی ندارد. دیالوگ ها تخت و یکدست هستند تا جایی که حتی بازیگران، به گفتاری بسیار شبیه و نزدیک به هم می رساند که معلوم نیست این یکدستی و مشابهت عامدانه از جانب کارگردان است یا بر اثر نوع دیالوگ نویسی نویسنده به اجبار تحمیل شده است و بازیگر از ارائه آن گریزی ندارد.

تا حد امکان از آکسیوار صحنه استفاده بهینه می شد. بازیگران بر بازی شان تسلط داشتنند که این نشان از تسلط کارگردان بر کار است؛ اما آنچه که در طول نمایش دیده نشد رویداد یک زندگی ملموس بود که شاید در متن به آن پرداخته نشده بود.

با حضور دختر بچه در آخر صحنه، کارگردان سعی داشت هدف اصلی اثرش که بیان جبرگرایی بر سرنوشت انسان است را نشان دهد که این خود نشان از خلاقیت کارگردانی اثر است.

علی رحیمی شهواری از جمله کارگردانان باسابقه و سخت کوش تئاتر استان هرمزگان است که حضور درخشناد و مداومی را در جشنواره های استانی، منطقه ای و ملی دارد که توانسته است با همراهی گروه منسجم انگاره در طول سال ها، افتخارات زیادی را برای تئاتر هرمزگان به ارمغان بیاورد.

رحیمی تحصیلات آکادمیک این رشته هنری را هم دارد که نشان از دغدغه مندی و نگاه علمی و تخصصی او به رشته ای دارد که در آن مشغول فعالیت است.

اما چیزی که در چند ساله اخیر به نظر می رسد باعث افول دوران اوج علی رحیمی و گروه انگاره باشد، انتخاب متن های نمایشی باشد. انتخاب متن صحیح برای اجرا از جمله اولین اصول و مبانی کارگردانی می باشد که تمام زحمات یک گروه و رخدادهای هنری که باید شکل بگیرد بر اساس آن می باشد. یکی از پاشنه آشیل های سال های اخیر علی رحیمی انتخاب متونی است که یا درست شخصیت پردازی نشده اند یا از بار کافی دراماتیک بودن در اجرا برخوردار نیستند.

معلومات زیاد و وسوس از نسبت به کسب دانش فراوان پیرامون اثر اجرایی اگر درست هدایت نشود، اغلب باعث آشفتگی اجرا و هدف گذاری بیانی شیوه اجرا خواهد شد. چیزی که علی رحیمی در اجرای اخیر درگیر آن است. رحیمی در گیر مکاتب، شیوه های اجرایی و ایده های بکرا شده است که همه و همه باعث شده اند صحنه نمایش اش یکدستی خود را از دست بدهد و مخاطب اش را سردرگم و حیران کند.

علی رحیمی بسیار باستعداد، داری کوله باری از تجربه و سرشار از ایده های بکرا در کارگردانی و اجراست. اثر اخیرش نشان از بازیگرانی بسیار با تجربه و خلاق می دهد. نگه داشتن هفتاد دقیقه ریتم یک اثر پر از میزانس و دیالوگ، با ضرب آهنگ بالا، توان بسیار زیادی را می طلبد که بازیگران قاره در قاره به خوبی از عهده آن برآمده اند. اگر کمی روی فن بیان و صراحت لهجه خود کار کنند، آینده درخشنادی در انتظار آنان است. متن نمایشیان اثر نیاز به درام دارد، اگر نویسنده بتواند شخصیت ها را در یک فضای دراماتیک پیش ببرد که به یک مکاشفه بزرگ ختم شود، شاهد اجرای درخشنادی از این اثر خواهیم بود که مخاطب اش را با فکر، اندیشه و رضایت به بیرون از سالن هدایت خواهد کرد.

نمایش قاره در قاره

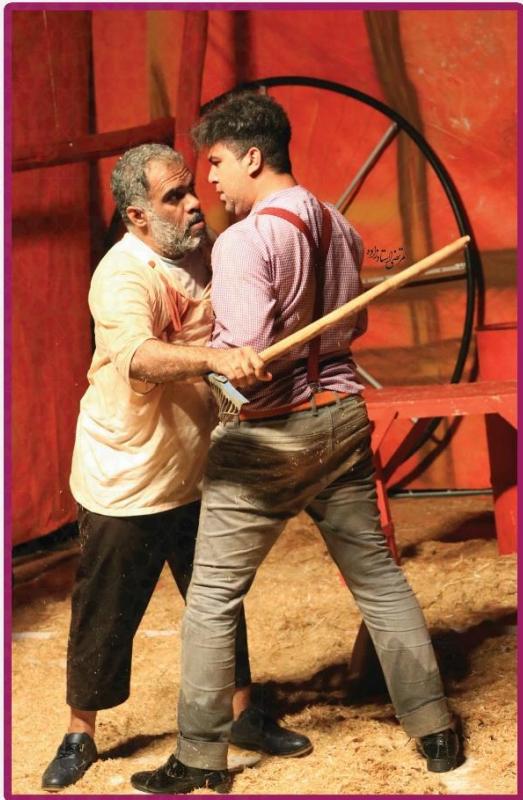

عکاس: مرتضی استادزاده

کانون منتقدان تئاتر
استان هرمزگان

نمایش قاره در قاره

عکاس: مرتضی استادزاده

کانون متقنگان تئاتر
استان هرمزگان